

Uvodna riječ

Foreword

Zbornik *Filozofije revolucijâ i ideje novih svjetova* donosi izlaganja s istoimenog trećeg Okruglog stola nastavnika i studenata Odsjeka za filozofiju Filozofskog fakulteta te gostiju s drugih odsjekâ i institucija iz zemlje i inozemstva, održanog 28. i 29. listopada 2017.

Tema trećeg okruglog stola i zbornika izvanjski je potaknuta značajnim obljetnicama velikih revolucionarnih prijeloma u Zapadnoj povijesti: 500 godina Reformacijskog pokreta i 100 godina Oktobarske revolucije kao i obljetnicama velikih djela teorijske refleksije o ljudskoj emancipaciji i mogućnostima drukčijeg svijeta: navršenih 500 godina Morusove *Utopije* i 150 godina od izdanja prvog sveska Marxova *Kapitala*. Te značajne obljetnice za povijest suvremenog svijeta predstavljaju priliku da se dotaknu teme proizašle iz navedenih djela u svjetlu suvremenih društvenih prilika, ali istovremeno razumljivih kroz njihove teorijske kategorije. Ta djela i događaji otvaraju mogućnost daljnjeg razmatranja odnosa filozofskih i socijalnih teorija i političke prakse, izgradnje društvenih

The collection of papers *Philosophies of Revolutions and Ideas of New Worlds* brings together contributions to the third round table, held in the Department of Philosophy on October 27–28, 2017 under the same title and uniting professors, students and guests from other Faculty's departments as well as other institutions in Croatia and abroad.

The topic of the third Department's round table is prompted by significant anniversaries of great revolutionary ruptures in Western history: 500 years of the Protestant Reformation and 100 years since the beginning of the October Revolution. Furthermore, this year marks the anniversaries of two great works of theoretical reflection on human emancipation and the possibility of a different world: 500 years of Sir Thomas More's *Utopia* and 150 years of the Volume One of Karl Marx's *Capital*. Such significant anniversaries of key moments in the history of the modern world present an opportunity to discuss the themes emerging from the mentioned classic works in light of contemporary social conditions, but through the prism of theoretical categories produced by these

institucija i uspostavljanja novih kulturnih i teorijskih obrazaca u post-kapitalističkom svijetu.

Navedenim temama trećeg okruglog stola nadovezujemo se na bogatu tradiciju kritičkog mišljenja Odsjeka za filozofiju, otvarajući pritom prostor dijaloga i argumetirane rasprave ne samo između različitih filozofskih, nego također i drugih teorijskih pogleda i pozicija.

Sabrani prilozi znatno su prošireni i razrađeni u odnosu na prezentacije izlagača i priloge diskusiji. Neki djelomice reflektiraju međusobne relacije i elemente dijaloga u obliku implicitnih ili eksplicitnih unakrsnih referenci, suglasnosti i bliskosti ili pak neslaganja i polemikâ, izraženih u usmenim izlaganjima na konferenciji.

Prilozi su priloženi na hrvatskom jeziku, s jednim prilogom na srpskom i jednim prevedenim sa slovenskog, te sažecima na engleskom jeziku. Također, prilozi su ostavljeni u specifičnim autorskim verzijama, s izdvojenom bibliografijom komentirane

earlier events and reflections. These works and events make it possible to continue the consideration of the relationship between philosophical and social theories and political practice, the construction of social institutions, and the establishment of new cultural and theoretical forms in the post-capitalist world.

The themes of the Third Round Table build upon the rich tradition of critical thinking at the Department of Philosophy of the Faculty of Humanities and Social Sciences in Zagreb, and aim to further open up the space for dialogue and discussion not only between different philosophical, but also other theoretical perspectives and positions.

The papers have been significantly expanded and elaborated compared to conference presentations and discussions. Thus, they partly reflect mutual relations and elements of dialogue in the form of implicit or explicit agreements and positional proximities as well as disagreements and controversies that were expressed during the conference.

literature, uz minimum formalnog ujednačavanja, bez striktne uniformnosti u stilu citiranja i referiranja.

Izdavanje zbornika omogućeno je financijskim sredstvima Odsjeka za filozofiju i recenzirano od nezavisnih vanjskih stručnjaka. Zbornik predstavlja treći nastavak u slijedu edicije *Radovi Odsjeka za filozofiju* čiji je cilj objavljivanje doprinosa s tematskih okruglih stolova i konferencija u Odsjeku, započetih prvim okruglim stolom *Aspekti praxisa* 2014. godine, u povodu 50. obljetnice časopisa *Praxis* i Korčulanske ljetne škole. ➡

The papers are delivered by their authors in Croatian and Serbian, or translated from Slovenian into Croatian, each with a summary in English. Also, the papers have been left in their author's versions, each containing separate bibliography of commented works, with a minimum of formal unification but without strict uniformity of quoting and referencing styles.

The publication of this volume has been financially supported by the Department of Philosophy's own budget and reviewed by independent external scholars. It is the third volume of *The Conference Proceedings of the Department of Philosophy*, a series that was initiated in 2014 with the first conference "Aspects of praxis" to mark the 50th anniversary of the *Praxis* journal and Korčula Summer School. ➡